

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DECIZIA nr. 171

din 09 iunie 2023

Cu privire la rezultatele controlului efectuat în temeiul Deciziei Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova nr. 139 din 12 mai 2023

Prin Decizia Consiliului Audiovizualului nr. 139 din 12 mai 2023, (în continuare – CA), ca urmare a autosesizării președintei CA, Liliana Vițu-Eșanu, s-a dispus controlul respectării prevederilor art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018 (în continuare – CSMA), de către serviciul media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”, în cadrul buletinelor informative difuzate în perioada 3-9 mai 2023.

Prin scrisoarea nr. 819 din 15 mai 2023, CA a informat „MEDIA FORUM” SRL despre inițierea controlului dispus în cadrul ședinței publice din 12 mai 2023 și a solicitat furnizorului de servicii media prezentarea înregistrărilor audio pentru perioada 3-9 mai 2023.

Astfel, în temeiul prevederilor art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din CSMA, CA a efectuat controlul buletinelor informative difuzate de serviciul media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” în perioada 3-9 mai 2023, prin prisma respectării prevederilor art. 13 din CSMA.

Rezultatele controlului au atestat că în perioada 3-9 mai 2023, serviciul media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM” a difuzat buletine informative la ora 08:00, 09:00 (în reluare de la ora 08:00), 12:00, 14:00 (în reluare de la ora 12:00), 17:00, 19:00 și 20:00 (în reluare de la ora 19:00), care au conținut în total 88 de subiecte, dintre care 5 cu tentă politică, iar celelalte știri au avut tematică socială.

Așadar, s-a atestat încălcare de la prevederile legale în cadrul buletinului informativ din data de 05 mai 2023, ora 08:02:07 (în reluare la ora 09:00), în care s-a difuzat un subiect ce ține de purtarea panglicii „Sfântul Gheorghe” în data de 9 mai. Prezentatorul anunță despre faptul că cetățenii care vor purta și etala panglică de 9 mai vor fi amendați. Totodată, se menționează că informația a fost confirmată de către șeful Inspectoratului General de Poliție, Viorel Cernăuțeanu, care a mai declarat că panglica bicoloră poate fi purtată doar într-un singur caz – dacă aceasta face parte dintr-o medalie.

La final de subiect, prezentatorul precizează că, *în ciuda hotărârii Curții Constituționale, autoritățile au menținut toate normele restrictive introduse anul trecut referitoare la panglica „Sfântul Gheorghe” și simbolurile „Z” și „V”*, frază lipsită de un context care să explice sensul fundamental al acestor aserțiuni, iar expunerea unor astfel de declarații poate manipula opinia publică, deoarece insertul de la sfârșitul materialului este unul incomplet despre un eveniment sau altul.

Totodată, prezentatorul a recurs la judecăți de valoare prin a oferi publicului informații subiective fără suport factologic, ori jurnalistul prezintă informații pe care, de bună credință, le consideră adevărate și, la necesitate, pot fi verificate.

Mai mult, jurnalistul are obligația să se asigure că opiniile sunt exprimate în mod onest și etic, fără a denatura deliberat fapte sau date. În acest caz, s-a atestat lipsa corectitudinii și a bunei-credințe din partea furnizorului de servicii media, deoarece prezentatorul a venit cu precizarea (*în ciuda hotărârii Curții Constituționale, autoritățile au menținut toate normele restrictive introduse anul trecut referitoare la panglica „Sfântul Gheorghe” și simbolurile „Z” și „V”*) asupra unui anumit fapt ce ține de desfășurarea evenimentului din 9 mai 2023, care încă nu avusese loc, pe când știrea propriu-zisă datează din 5 mai 2023. Aici se observă încercarea de a promova o anumită idee,

favorabilă furnizorului de servicii media, iar un astfel de comentariu, expus din perspectivă personală, poate forma opinii eronate asupra unui eveniment de interes public.

Totodată, de specificat faptul că afirmațiile prezentatorului nu au fost unele care să asigure imparțialitatea și buna-credință, fiindcă opinia expusă referitor la evenimentul ce urma să aibă loc a îmbrăcat forma unor acuzații în adresa autorităților, prin care s-a lăsat de înțeles că acestea au încălcat hotărârea Curții Constituționale, și mai mult decât atât, afirmațiile lansate nu au fost susținute de dovezi, astfel încât să fie asigurată informarea corectă a publicului.

Prin urmare, sunt relevante prevederile **art. 13 alin. (1) lit. b) din CSMA**, potrivit cărora: „În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”.

În ședința publică din 9 iunie 2023, membrii CA și-au exprimat acordul cu constatările din raportul de control, menționând în special următoarele:

Membrul CA, Ruslan Mihalevski, a reiterat că restricțiile din Legea privind contracararea activității extremiste sunt în vigoare și s-au efectuat schimbări doar în definiția de „*activitate extremistă*” din această lege. În cadrul buletinului de știri, se transmite mesajul că Înalta Curte a permis purtarea panglicii „Sf. Gheorghe”, iar poliția, în pofida acestei decizii, va aplica amenzi. Prezentatorul recurge la o frază lipsită de un context care ar explica sensul fundamental al aserțiunii. Membrul CA este de părere că chiar și o știre scurtă, în format radio, poate fi redată într-un context complet, în caz contrar, se creează o imagine eronată. În opinia sa, sancțiunea cu avertizare publică este proporțională în acest caz.

Și președinta CA, Liliana Vițu-Eșanu, crede că sancțiunea cu avertizare publică este corectă, din perspectiva proporționalității, ținând cont de faptul că serviciului media audiovizual de radiodifuziune „Radio Orhei FM” a comis o singură încălcare, și că narativul din cadrul buletinului de știri a fost expus cu anticipare, înaintea producerii evenimentului.

Membrul CA, Orest Dabija, a susținut sancționarea furnizorului de servicii media cu avertizare publică, dar totodată, a specificat faptul că urmărind și alte buletine de știri difuzate de acest serviciu media audiovizual de radiodifuziune sonoră, nu a mai constatat încălcări.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018,

Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova DECIDE:

1. Se ia act de raportul de control al serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”.
 2. Se sancționează cu avertizare publică „MEDIA FORUM” SRL, fondatoarea serviciului media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, în conformitate cu art. 84 alin. (3) lit. a) din Cod.
 3. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, „MEDIA FORUM” SRL este obligată să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:
- Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova a sancționat cu avertizare publică serviciul media audiovizual de radiodifuziune sonoră „Radio Orhei FM”, pentru încălcarea prevederilor art. 13 alin. (1) lit. b) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova*

nr. 174/2018, conform căroră: „În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”.

4. „MEDIA FORUM” SRL va prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

5. Prezenta decizie poate fi contestată în ordine de contencios administrativ la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării acesteia, fără a fi necesară depunerea unei cereri prealabile.

6. Controlul asupra executării prezentei decizii se pune în sarcina Direcției control servicii media audiovizuale.

7. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului al Republicii Moldova.

PREȘEDINTĂ

Liliana VIȚU-EȘANU